

Komentarz do Art. 42 ust. 4-6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

„4. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą starosty, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem może być czasowo powierzone, za zgodą starosty, rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, którzy nie zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą nad rodzeństwem tego dziecka.

6. Udzielając zgody, o której mowa w ust. 4 i 5, starosta bierze pod uwagę opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz określa czas, na jaki zgoda jest wydawana, a także sposób realizacji planu pomocy dziecku.”

W art. 42 rozrózniono dwie sytuacje dotyczace sprawowania pieczy zastępczej poza terytorium RP. Pierwsza (ust. 4) dotyczy sytuacji, w której rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka już sprawują pieczę zastępczą nad dzieckiem. W mojej ocenie, zgoda jak i odmowa wyrażenia zgody powinny zostać wydane w formie decyzji administracyjnej. Jeżeli zasadniczo celem pieczy zastępczej jest powrót dziecka do rodziny biologicznej, a w okresie powierzenia pieczy zastępczej co do zasady rodzice biologiczni nie są pozbawieni prawa kontaktu z dzieckiem starosta powinien wziąć pod uwagę na ile wydanie zgody na sprawowanie pieczy zastępczej poza granicami terytorium RP nie będzie kolidowało z celami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z prawami rodziców biologicznych. Przypadek, o którym mowa w ust. 5 dotyczy etapu, w którym to to sąd orzeka o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W takim przypadku to sąd powinien wystąpić o udzielenie zgody przez starostę. Sąd nie może rozstrzygać kwestii należących do organu administracji publicznej w sposób wiążący. Warunkiem by w ogóle sąd rozstrzygał, czy powierzyć pieczę zastępczą osobie nie zamieszkującej na terytorium RP jest sprawowanie pieczy nad rodzeństwem dziecka przez tę osobę.

Z brzmienia powołanych przepisów można wnioskować, że sprawowanie pieczy zastępczej poza granicami Polski jest traktowane jako wyjątkowe. Wyrażają zgodę starosta ogranicza sobie możliwość sprawowania kontroli sprawowania pieczy i oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy. W przypadku rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka wydaje się, że wyrażenie zgody będzie rodziło konieczność dokonania modyfikacji zapisów umów cywilnoprawnych zawartych z tymi osobami.